

Ársfundur Orkuveitu Reykjavíkur

Rekstur og horfur

23. júní 2011

Bjarni Bjarnason

Orkuveitan á sér 102 ára sögu

Veiturnar umbyltu lífsgæðum Reykvíkinga

Vatnsveitan var stofnuð árið 1909

Rafmagnsveitan árið 1921

Og loks Hitaveitan árið 1928

Ártöl í sögu Orkuveitu Reykjavíkur

- 1999 Orkuveitan stofnuð með sameiningu rafveitu og hitaveitu
- 2000 Vatnsveitan kemur inn í Orkuveituna
- 2002 Sameignarfyrirtækið Orkuveita Reykjavíkur tekur til starfa
- 2006 Fráveitan flyst til Orkuveitunnar

Þar með hafði Orkuveitan tekið við hlutverki allra veitna eigendanna

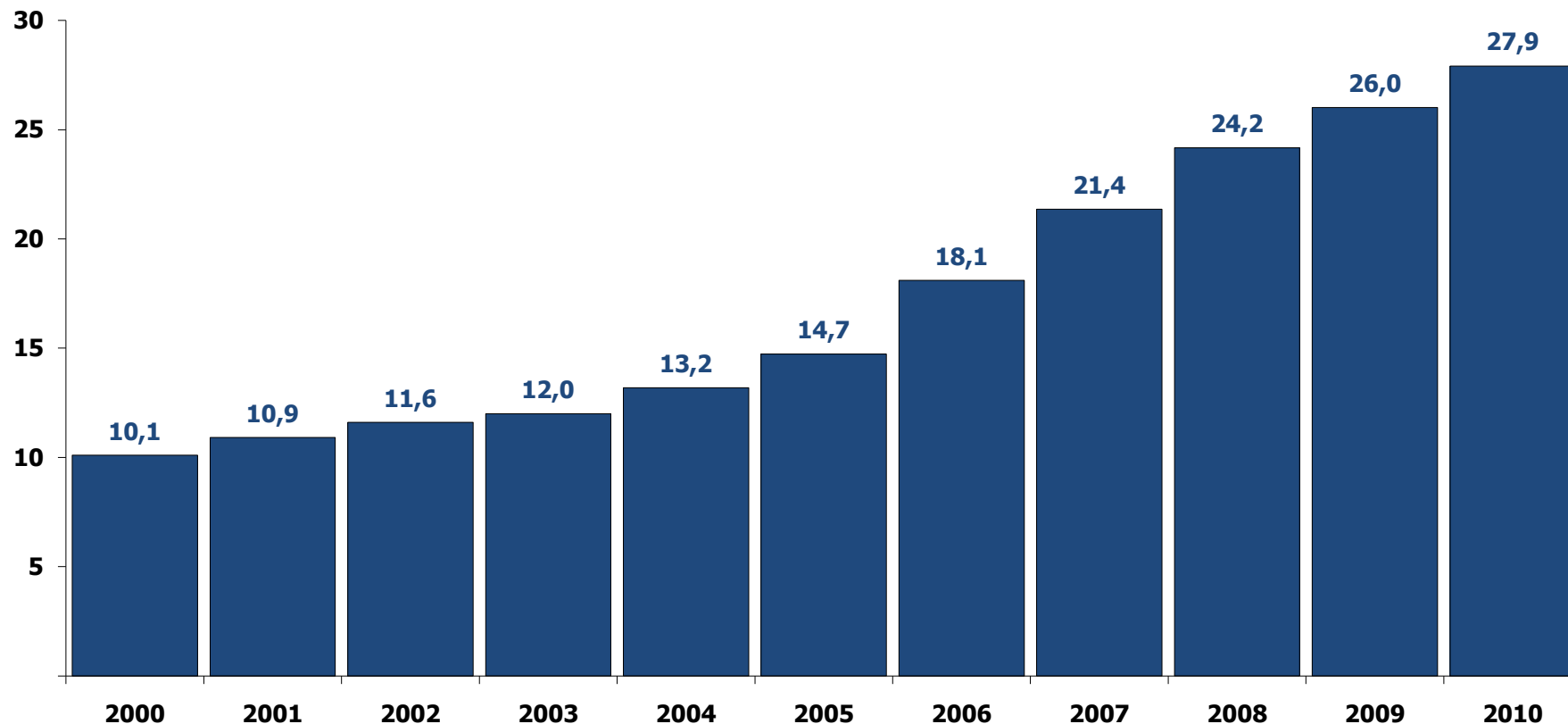
Eigendur eru nú þrír

Reykjavíkurborg	94 %
Akranes	5 %
Borgarbyggð	1 %

Rekstur Orkuveitunnar frá stofnun

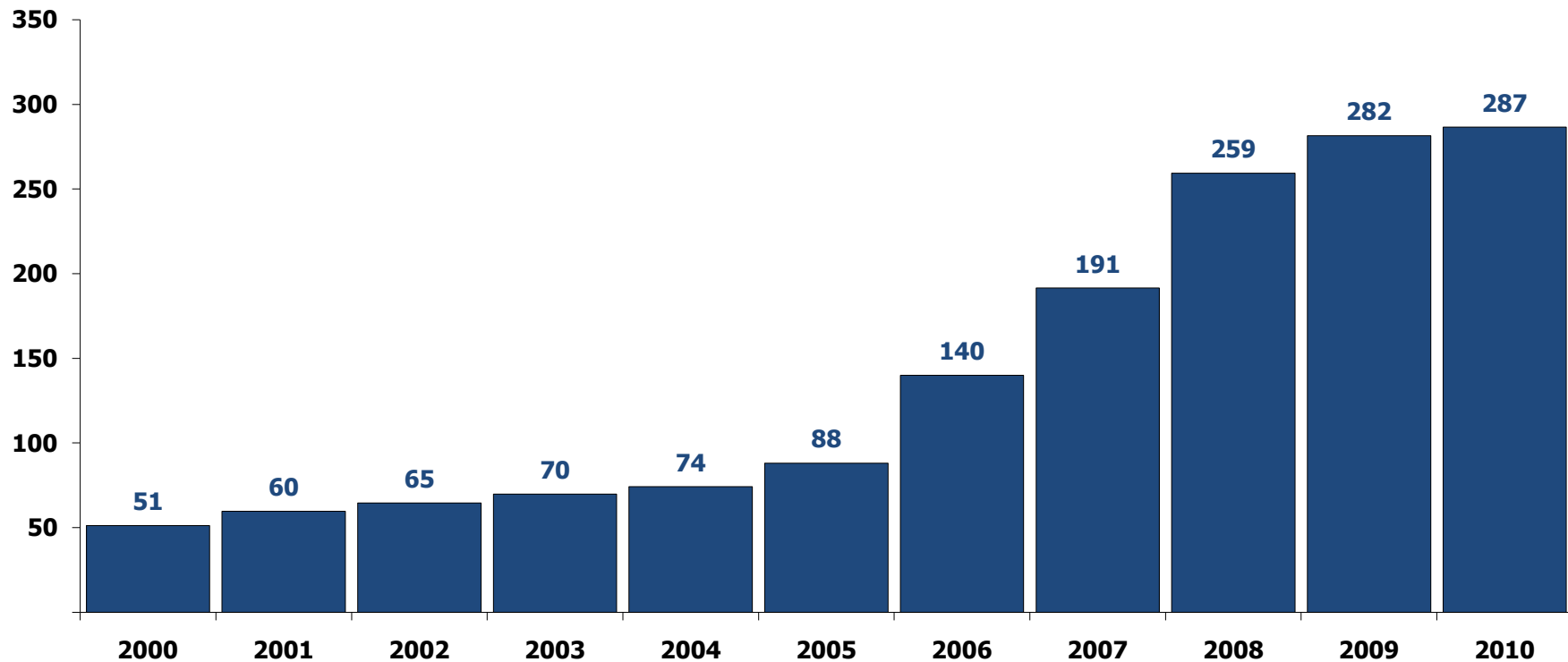
Tekjur 2000 til 2010

Tölur í milljörðum króna

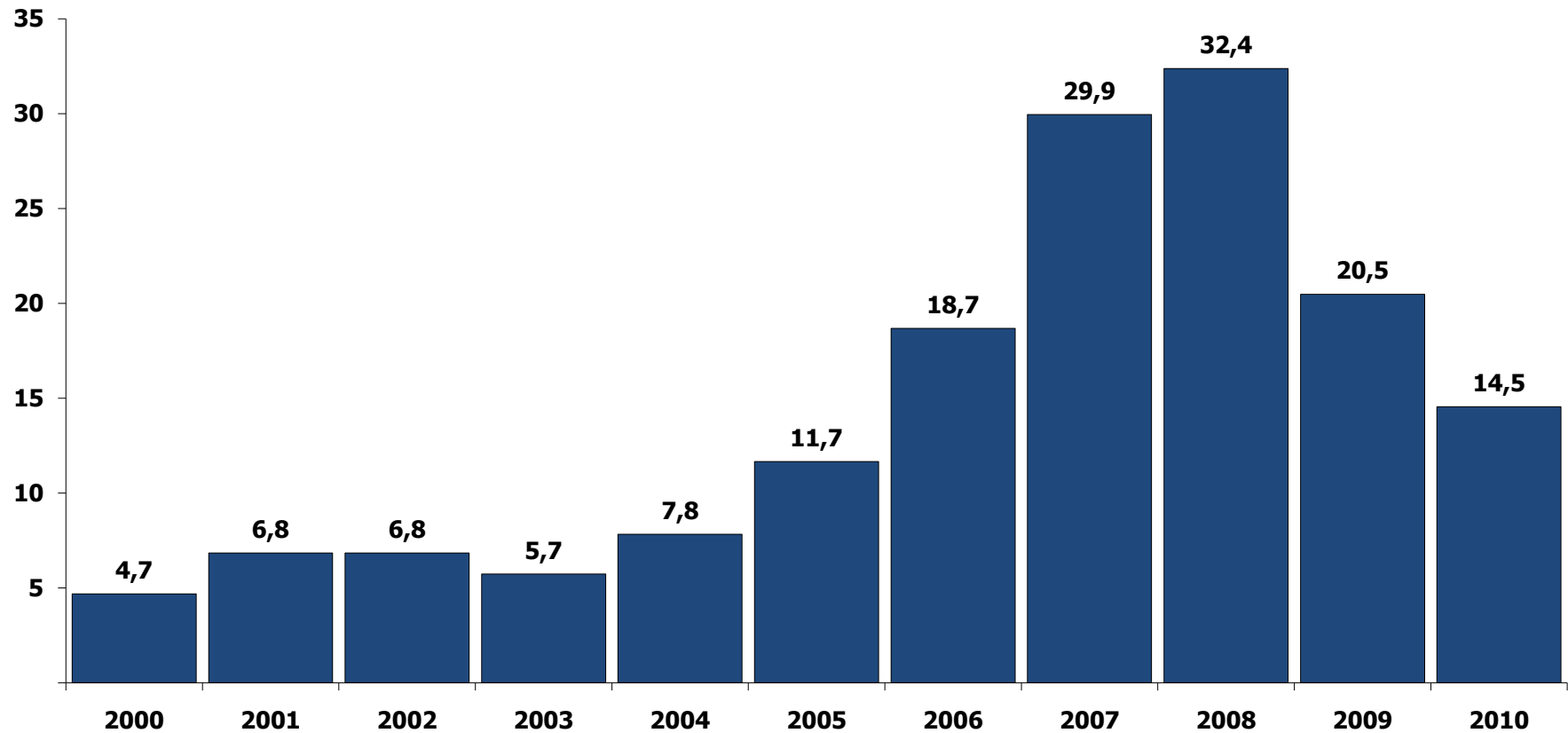
Eignir 2000 til 2010

Tölur í milljörðum króna

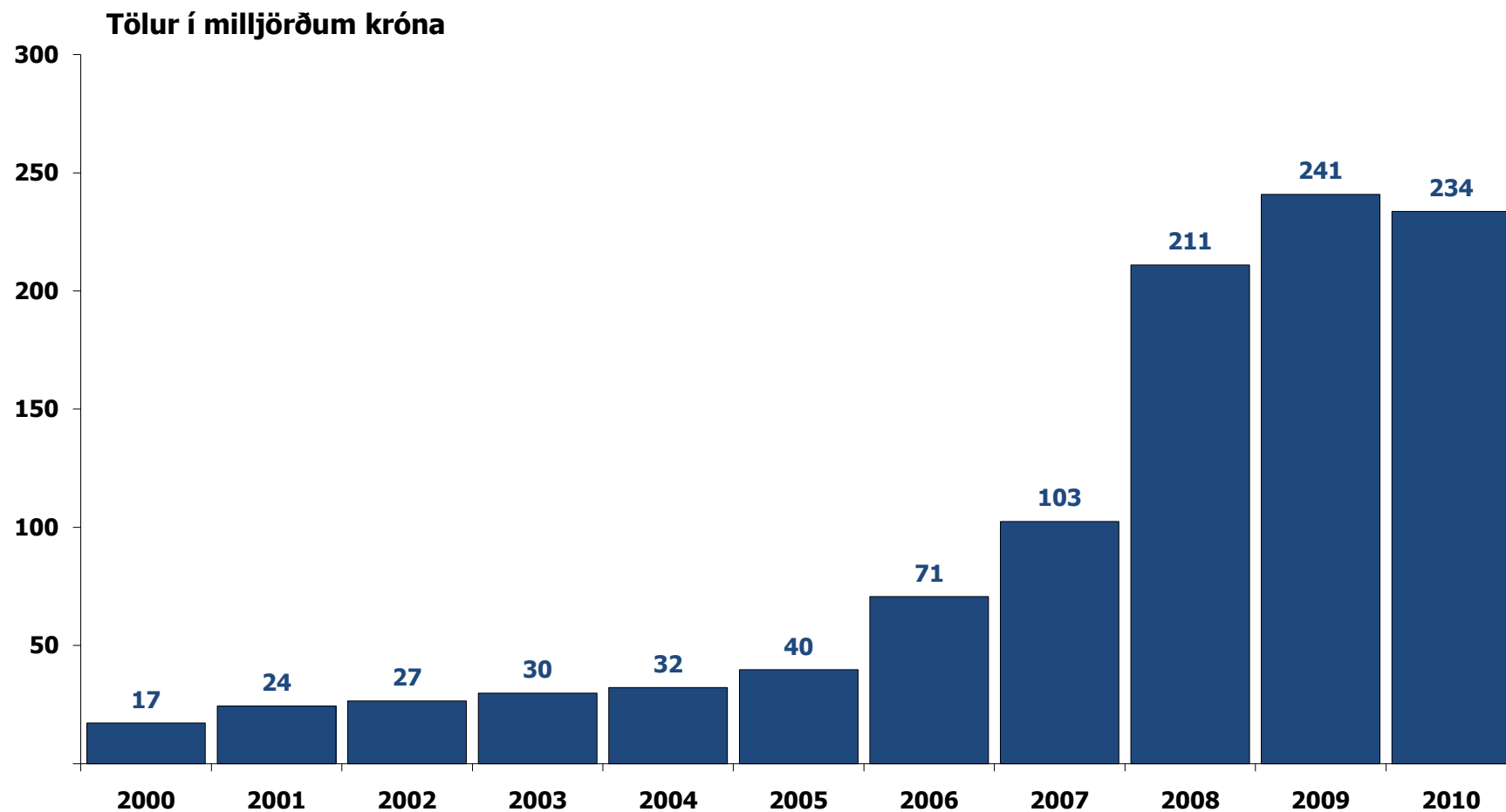

Fjárfestingar 2000 til 2010

Tölur í milljörðum króna

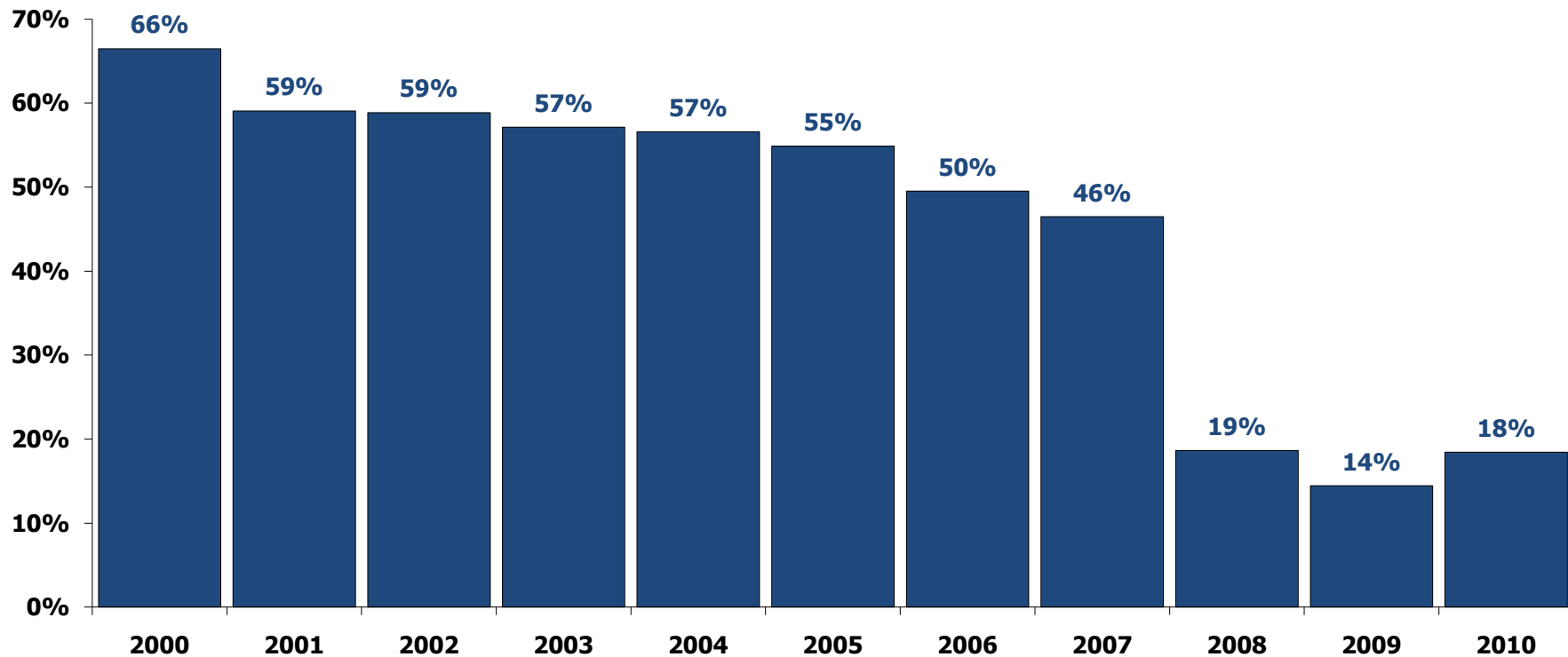
Skuldir 2000 til 2010

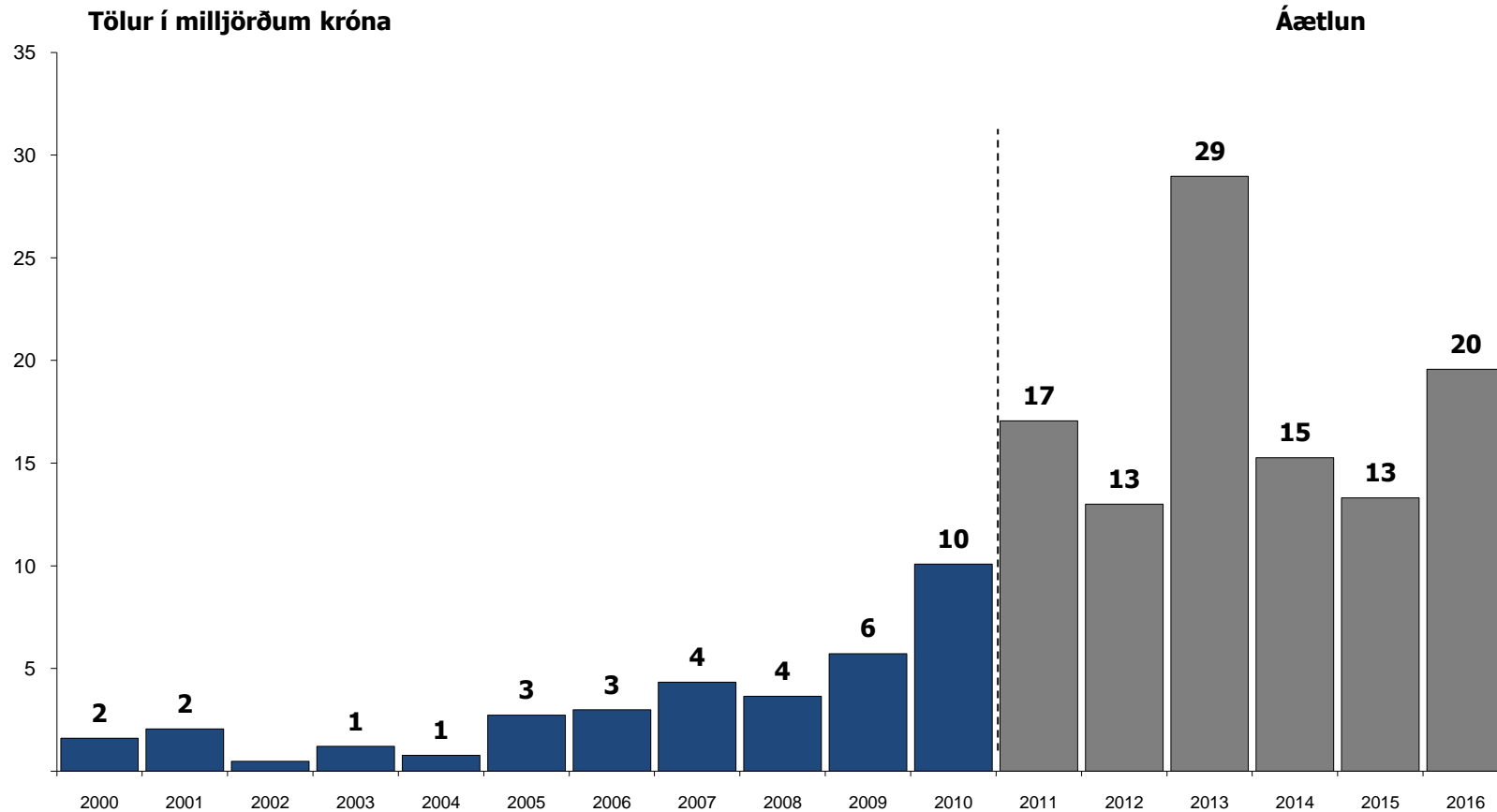

Eiginfjárhlutfall 2000 til 2010

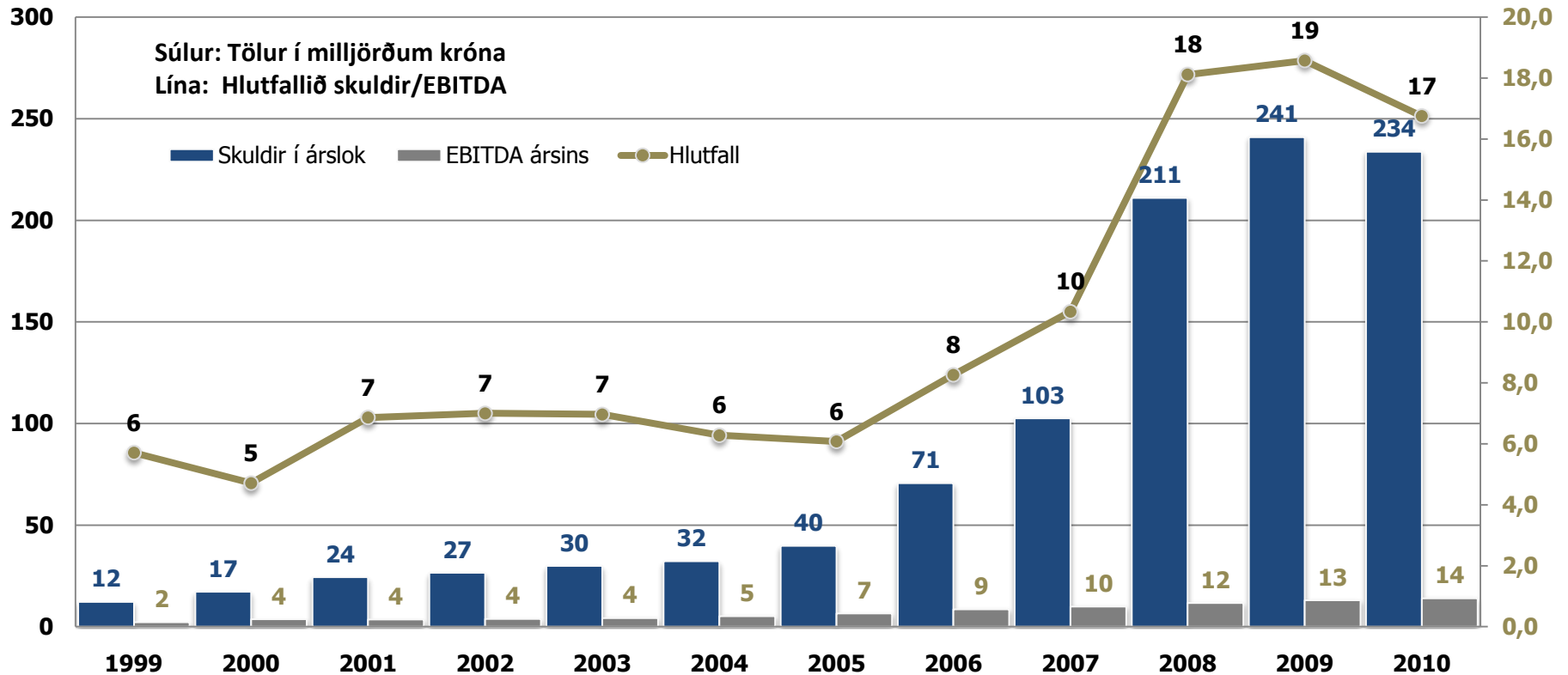
Hlutfall af heildareignum

Afborganir lána til 2016

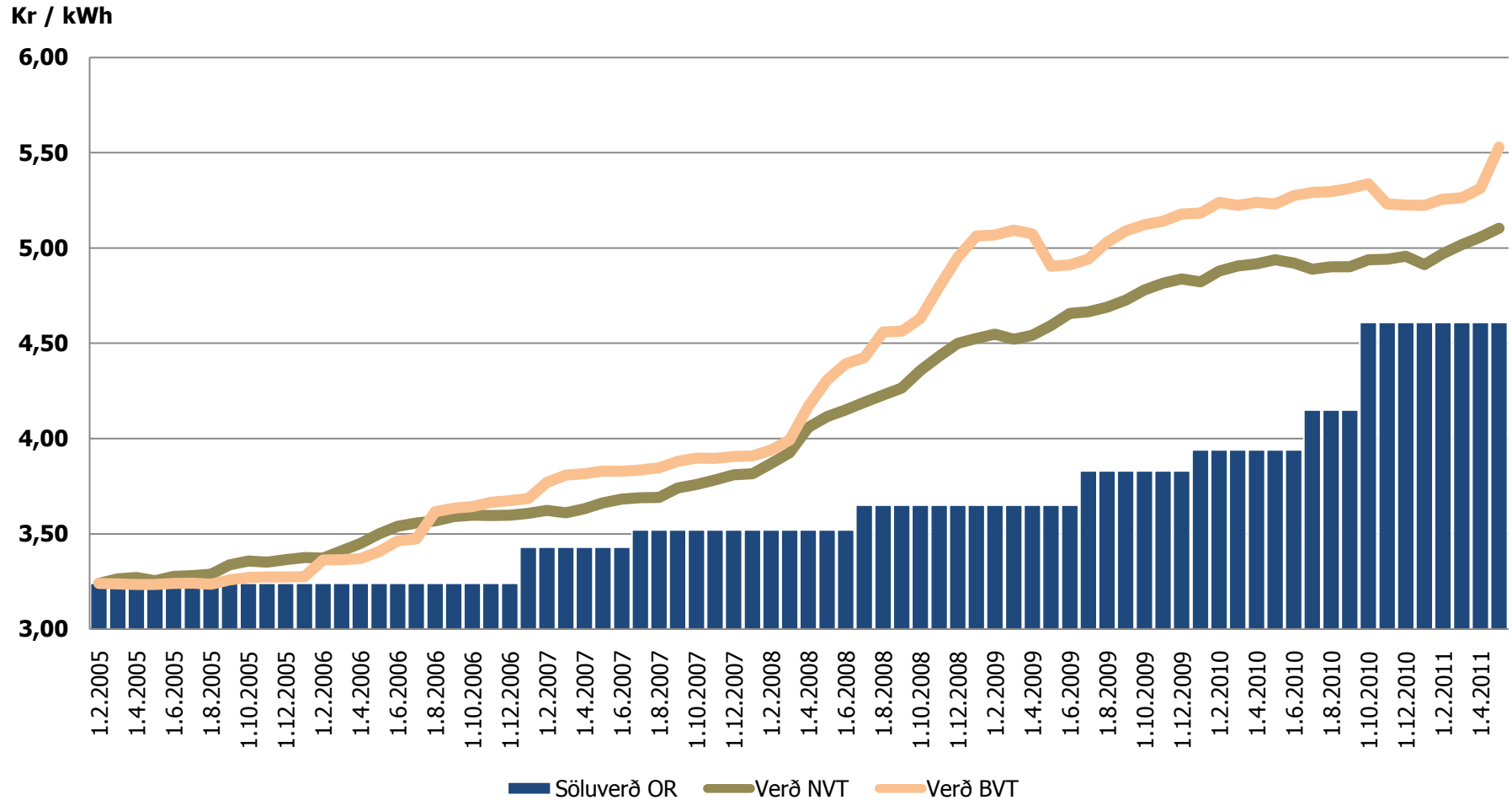

Skuldir, EBITDA og hlutfall S/E

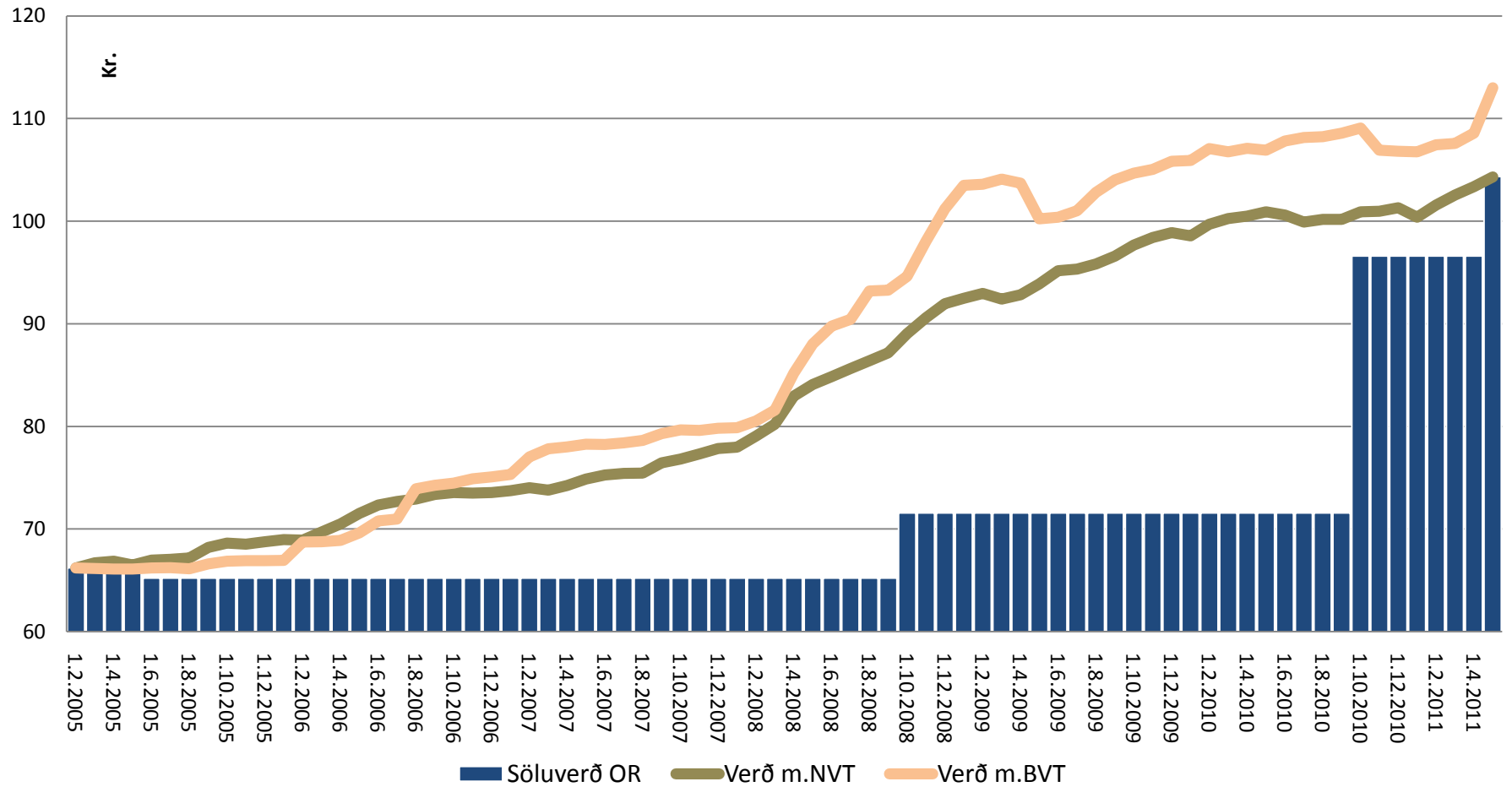
Rafmagnsverð

Samanburður við vísitölur

Verð á heitu vatni

Samanburður við vísitölur

Fjárhagsvandinn var því stór

- Skuldir og afborganir voru að sliga fyrirtækið
- Eiginfjárhlutfall og aðrar kennitölur voru langt undir mörkum
- Lánamarkaðir voru að lokast
- Gjaldskrá var allt of lág
- Rekstarkostnaður var allt of hár

Stjórn OR greip til harðra aðgerða haustið 2010

- Gjaldskrá var hækkuð um 28% að meðaltali í einum áfanga
- 65 starfsmönnum var sagt upp starfi
- Hagræðingarverkefnum var hleypt af stökkunum

Í upphafi árs 2011

kom í ljós að meira þyrfti til

- Úttekt á fjárhagsstöðunni, sem lá fyrir í janúar 2011, leiddi í ljós að staðan var alvarlegri en áður var þekkt og ljóst var að leita þyrfti aðstoðar eigenda
- Lánamarkaðir voru að fullu lokaðir
- Arðsemi rekstursins var ófullnægjandi þrátt fyrir hækkun gjaldskrár 2010
- Rekstarkostnaður var enn of hár
- Orkuveitan og eigendur þurftu því að bregðast hart við vandanum

Aðgerðaáætlun

Samþykkt af eigendum OR og stjórn 29. mars 2011

Áætlunin tekur til ára 2011 - 2016 og forsendur hennar eru að:

- Brúa þurfi óleysta fjárförf OR að upphæð um 50 milljarðar króna
- Engin lán fáist á erlendum lánamörkuðum á tímabilinu
- Innendar lánalínur OR, 8 milljarðar króna, verði ekki notaðar í rekstri heldur myndi varasjóð til að mæta óvæntum aðstæðum

Áætlunin í hnotskurn

milljarðar kr

Frestun fjárfestinga í veitukerfum	15
Lækkun annarra fjárfestinga	1
Lækkun rekstrarkostnaðar	5
Sala eigna	10
Auknar tekjur	8
Víkjandi lán frá eigendum	12
Samtals	51

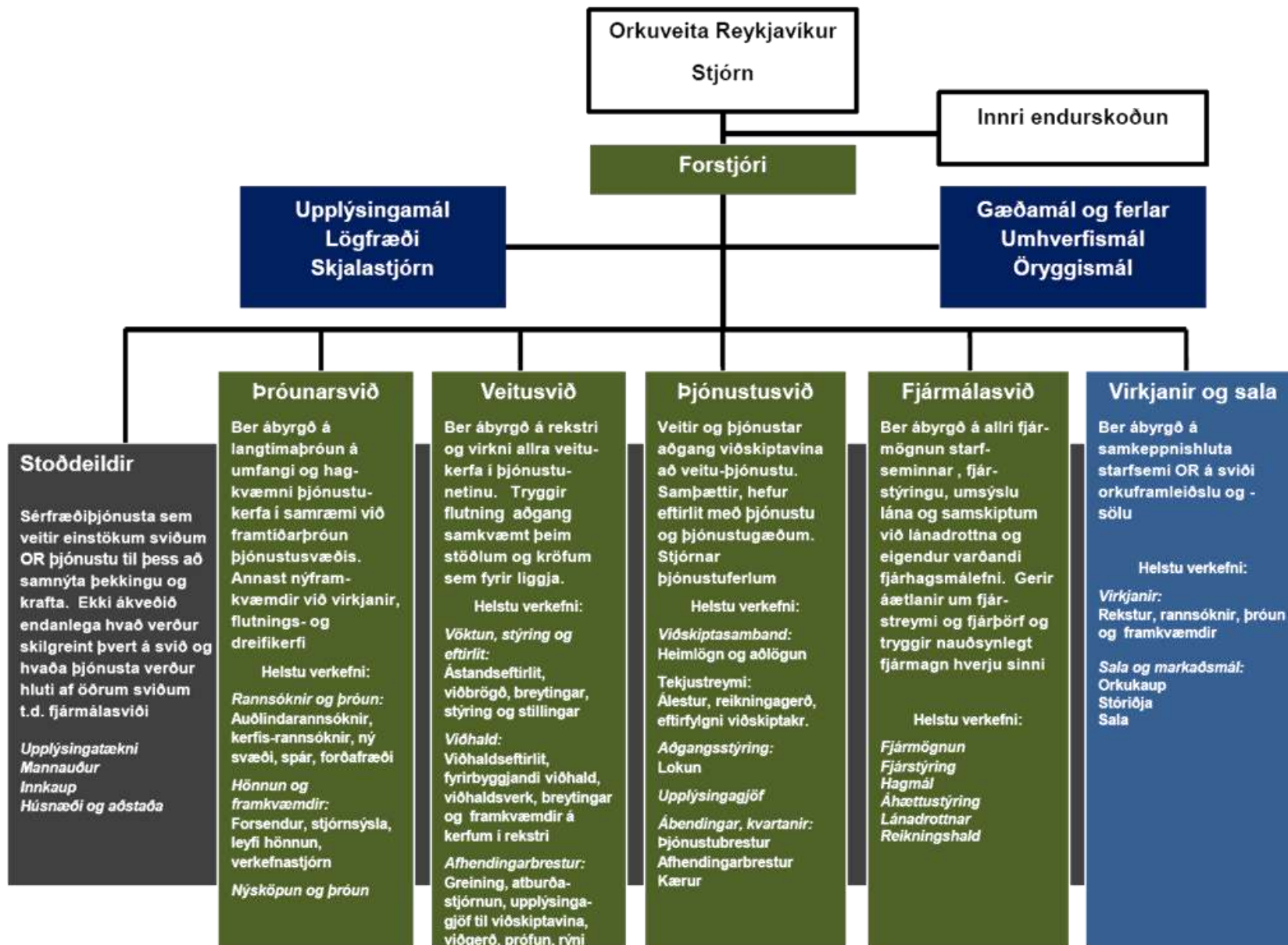
Nánar um einstaka liði í áætluninni

Fjárfestingar í veitukerfum

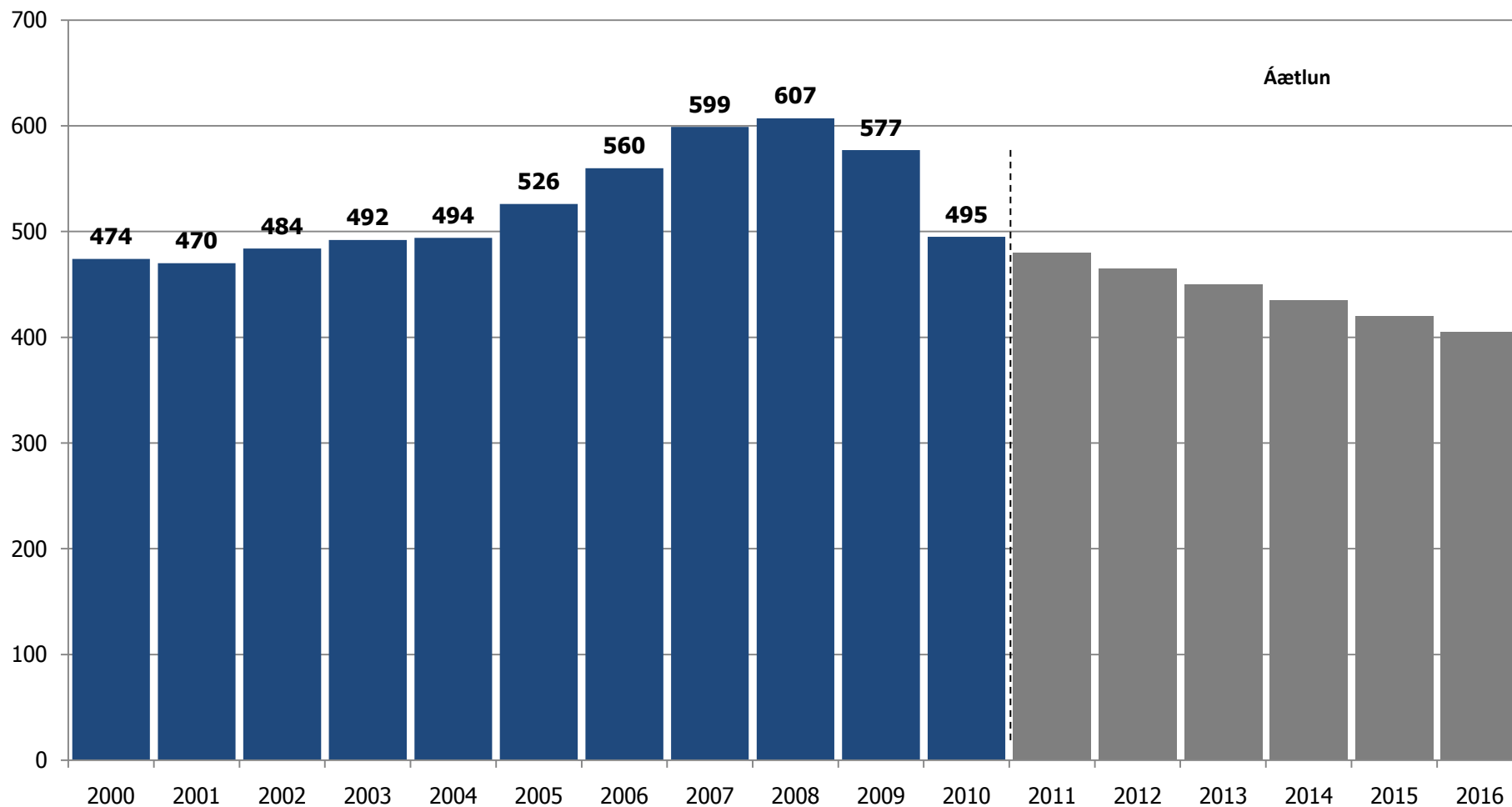
- Lækkun um **15 milljarða króna** til ársloka 2016
- Einungis verði ráðist í nauðsynlegustu fjárfestingar
- Fyrirbyggjandi viðhald að mestu lagt af
- Ástandsmat á kerfunum eft
- Brugðist við bilunum til þess að tryggja þjónustu
- Fráveituframkvæmdum 2012-2013 frestað til 2015-2016.

Lækkun rekstrarkostnaðar

- Lækkun um **5 milljarðar króna** á tímabilinu
- Nýtt skipurit tekur gildi í ágúst
- Endurskoðun á allri starfsemi og verklagi
- Fækkun starfsmanna um 90 á tímabilinu
  - Ekki gert ráð fyrir hópuppsögnum heldur margþættri þróun
  - Ekki ráðið í stað þeirra sem hætta fyrir aldurs sakir
  - Endurskoðun, hagræðing, útsjónasemi og samvinna
  - Ekki er þó hægt að útiloka uppsagnir í einstaka tilvikum vegna breytinga á verklagi og skipulagi
- Grafið í allan annan rekstrarkostnað

Fastráðnir starfsmenn og áætlun um breytingar

Sala eigna

Stefnt er að sölu eign fyrir **10 milljarða** á tímabilinu

Allar eignir utan kjarnastarfsemi OR koma til skoðunar, þar á meðal:

- Fasteignir að Bæjarhálsi 1
- Gagnaveita Reykjavíkur
- Perlan
- Hótel Hengill á Nesjavöllum
- Hvammur og Hvammsvík í Hvalfirði
- Hlutur OR í Landsneti
- Minjasafn OR í Elliðaárdal
- Hlutur OR í HS Veitum
- og ýmsar aðrar smærri eignir .....

Auknar tekjur

Auknar tekjur nema **8 milljörðum** á tímabilinu

- Hækkun gjaldskrár fráveitu um 45%
  - Áhrif á 100 fm. íbúð 1.000 kr. á mánuði
- Hækkun gjaldskrár hitaveitu um 8%
  - Áhrif um 500 kr. á mánuði.

	2008	2009	2010	2011	2012
Arðsemi heildareigna fráveitu	2,7%	2,4%	1,6%	3,9%	5,0%
Arðsemi heildareigna hitaveitu	1,8%	2,5%	2,7%	4,3%	5,0%

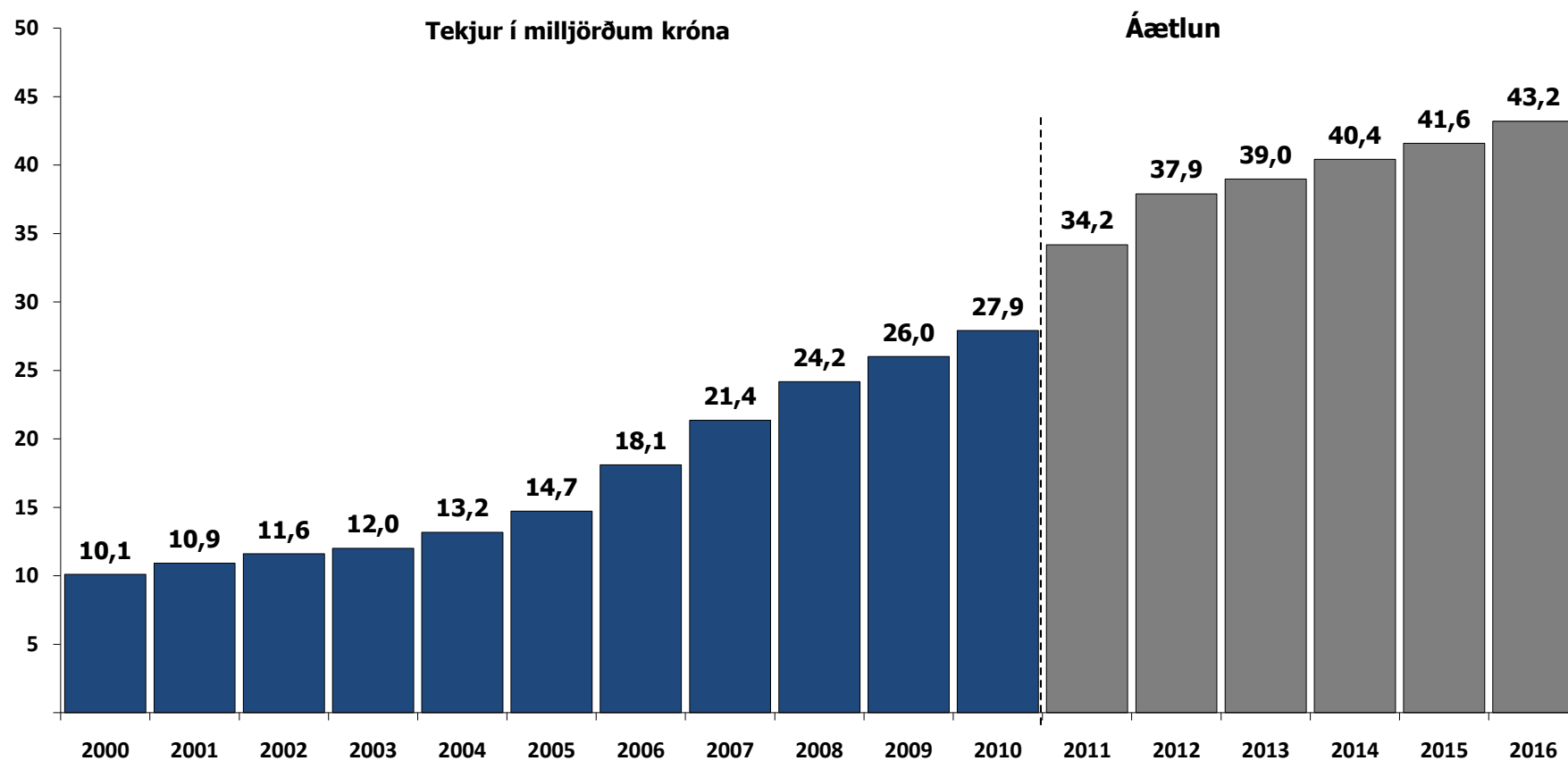

Víkjandi lán frá eigendum

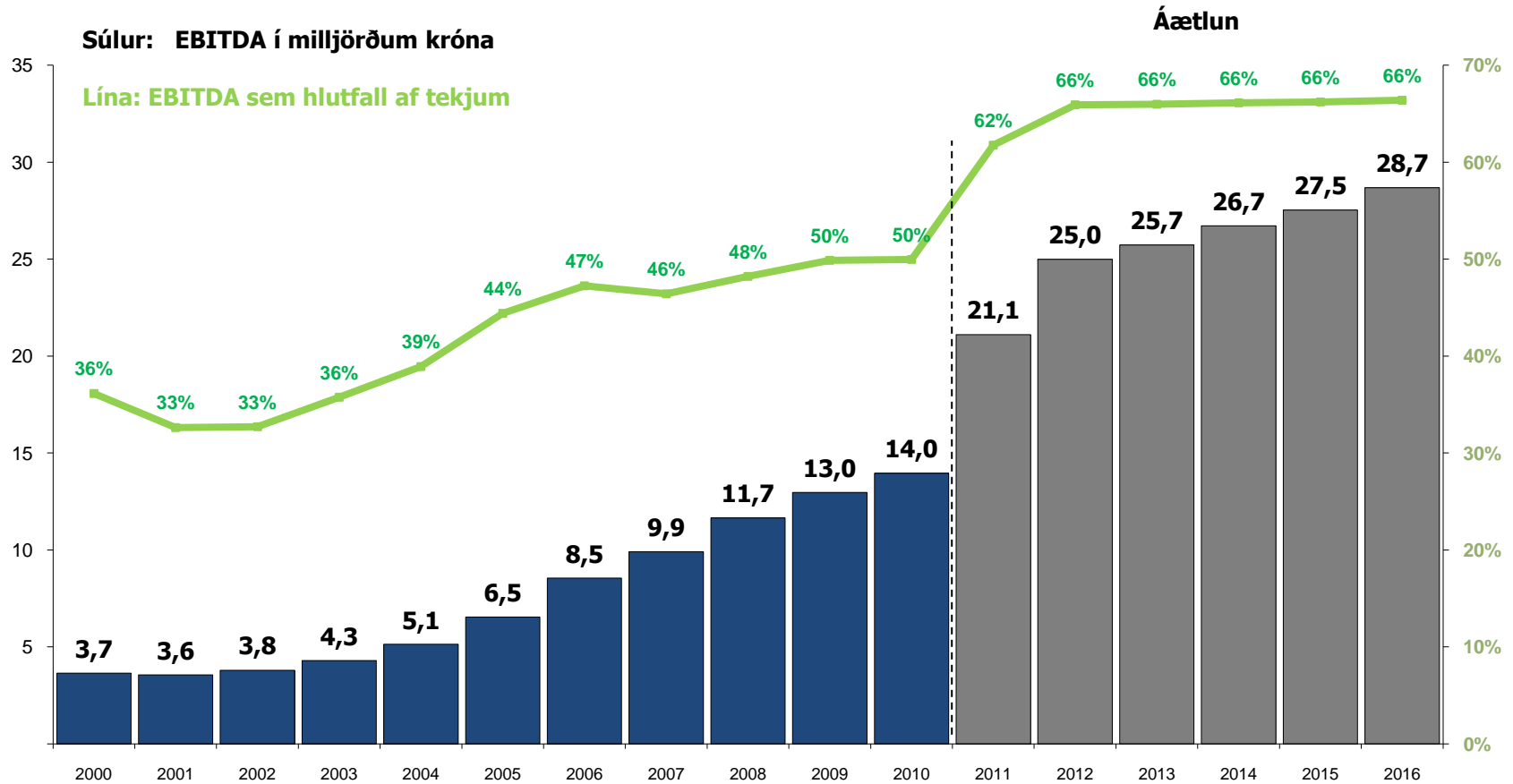
- **12 milljarðar** í tveimur áföngum
  - 8 ma.kr. árið 2011.
  - 4 ma.kr. árið 2013.
- Fjárhæðin kemur ekki til hækkunar á eigin fé
- Veitt með skilmálum um
  - að OR fylgi áætlunum
  - endurskoðun ef betur gengur
- Almennir skilmálar:
  - Til 15 ára
  - Hagstæðustu vextir Lánasjóðs sveitarfélaga, nú 4,25%
  - Afborganalaus fyrstu 5 árin
  - Uppgreiðsluréttur

Og til hvers er allt þetta?

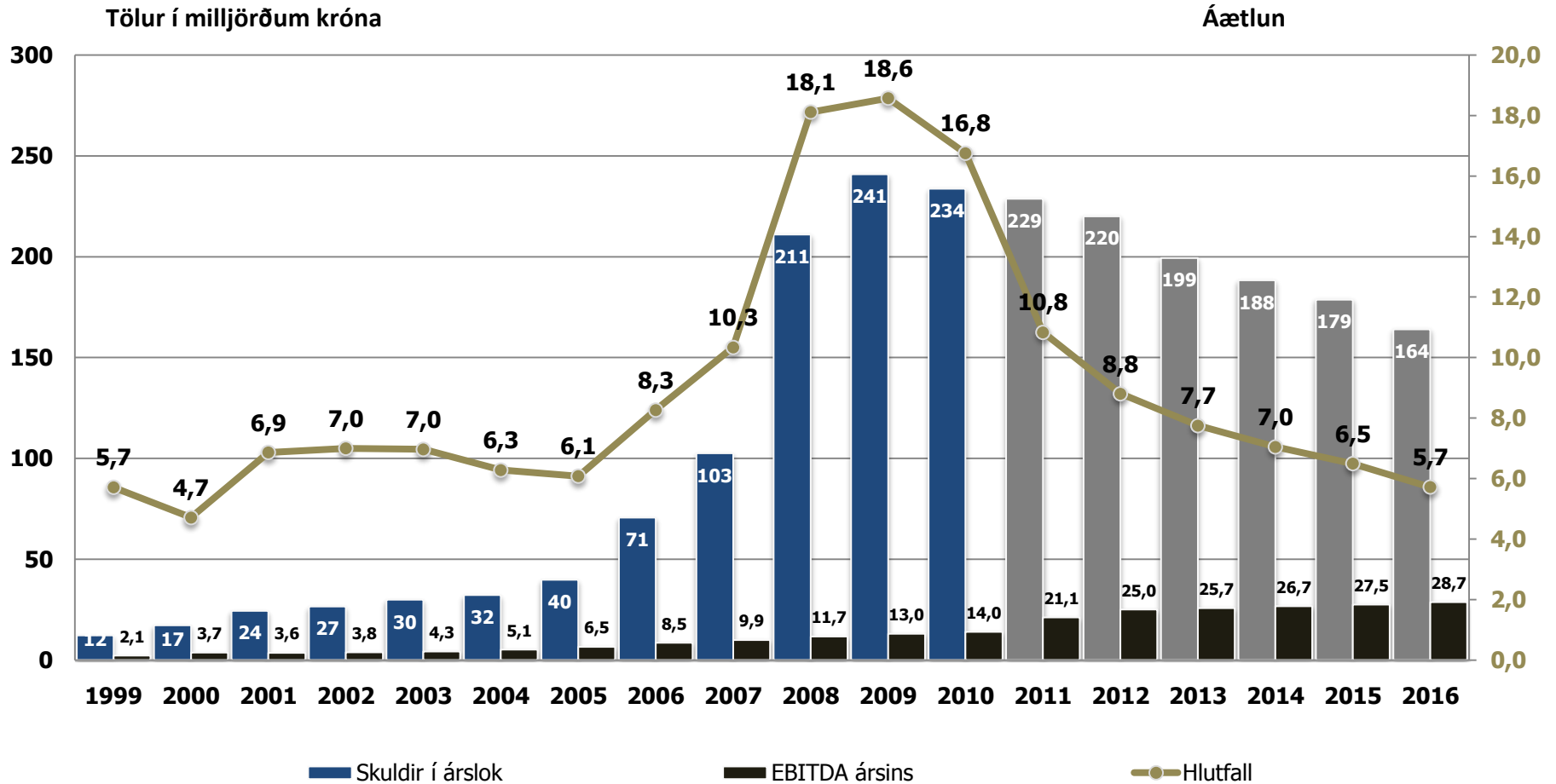
Tekjur 2000 til 2016

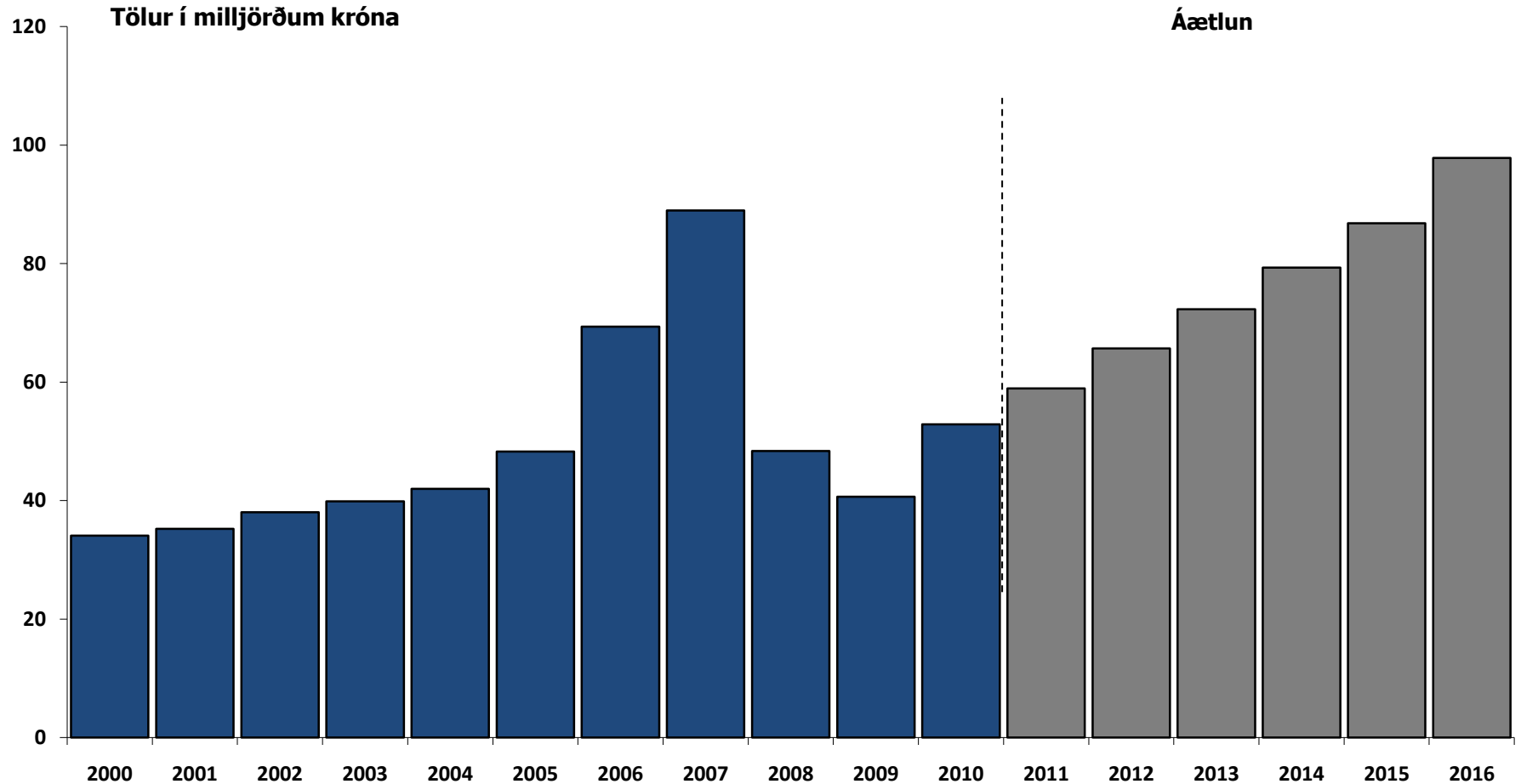
EBITDA 2000 til 2016

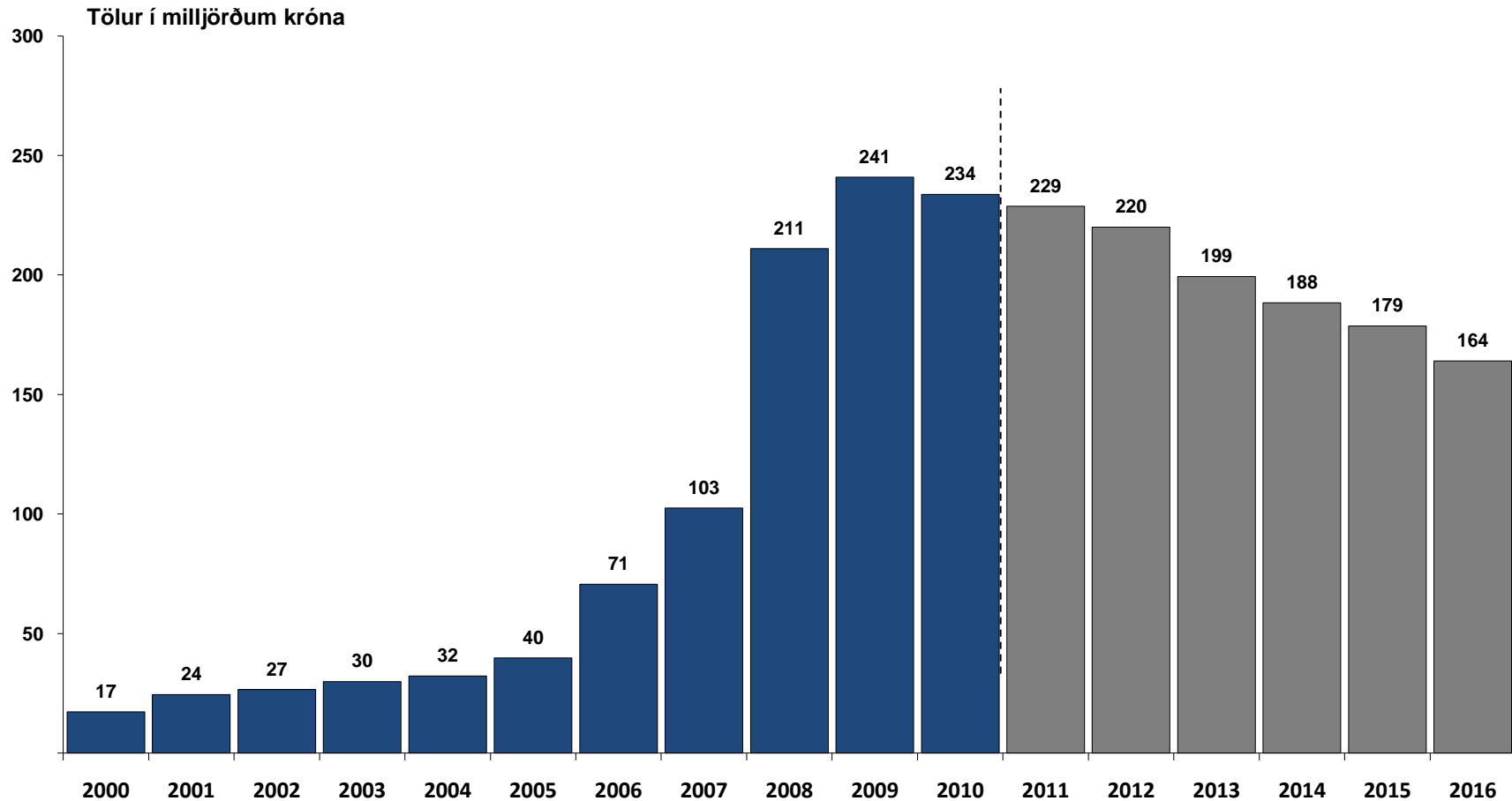
Skuldir og EBITDA til 2016

Eigið fé til 2016

Heildarskuldir til 2016

Sýn mín á hlutverk Orkuveitunnar

Afturhvarf til upprunans

Ímyndarvandi

Hátæknifyrirtæki

Háskóli

Fjárfestingafélag í verkefnum erlendis

Ráðgjafarstofa í verkfræði og jarðvísindum

Valdastofnun

Fyrirtæki í ferðaþjónustu

Þróunarsamvinnustofnun

Veitingahús og veislupjónusta

Eða er hún kannski **veitufyrirtæki** og **þjónustufyrirtæki** í eigu almennings?

Grunnstarfsemi

Eru þeir þættir starfseminnar sem gera Orkuveitunni kleift að rækja hlutverk sitt:

Afla kalda vatnsins, heita vatnsins og rafmagnsins og veita því til notandans.

Veita frá okkur úrganginum.

Gagnaveitan er svo hliðargrein, samstofna að vissu marki, en **tæplega** hluti af grunnstarfsemi.

Vinnsla raforku til að selja til stóriðju er **ekki** hluti af grunnstarfsemi að mínu mati.

Hlutverk Orkuveitunnar er **veitustarfsemi**

Henni ber að rækja það af:

- ráðdeild
- þjónustulund og
- auðmýkt gagnvart hlutverkinu og eigendum sínum;
almenningi

Takk fyrir mig